Advokaten Agneta

Agneta Gustafsson är advokat vid Advokatbyrån Nywa. I Bil & Bostad förklarar hon varannan vecka juridiska ord och begrepp samt svarar på läsarnas frågor om juridik, främst om avtalsrätt och bostadsköp.

Om begreppet ”I rest my case”

Hej Agneta!
Vi på jobbet har läst nästan alla dina krönikor och lärt oss en hel del av dem. När du var på bokstaven P var vi spända över vilka juridiska termer som skulle finnas på Q då vi tänkte att det kanske inte är så många. Roligt blev det i alla fall när du sökte efter ”Questions”, så här får du en: Begreppet ”I rest my case” används i dagligt tal som en bekräftelse på att man har rätt i sak i en diskussion. Det är inte alldeles enkelt att förstå om man bara tittar på vad orden egentligen säger. Det skulle i så fall vara bättre med ”I won my case” kan man tycka. Men varifrån kommer och hur används begreppet under en rättegång? Och vad säger vi på svenska?

Med vänlig hälsning,
Der Besserwisser

Hej!
Tack för dina frågor och vad roligt att ni läser min krönika.

Som du skriver är det inte lätt att enbart utifrån orden förstå vad ”I rest my case” egentligen innebär. Anledningen därtill är att uttrycket är ett så kallat idiom, det vill säga ett uttryck vars innebörd har en helt annan betydelse än den bokstavliga.

Sammansättningen av de olika orden får en annan betydelse än om orden skulle presenteras var för sig. Exempelvis handlar inte uttrycket ”en liten fågel viskade i mitt öra” om någon närgången fågel som viskar i folks öron, utan är ett idiom som handlar om att någon fått höra en hemlighet.

På svenska blir orden direkt översatt ”Jag vilar min väska”, men den korrekta översättningen är ”Jag har ingenting mer att tillägga”. En alternativ översättning skulle kunna vara ”Jag vilar mitt fall”, vilket skulle kunna tyda på ett rättsligt sammanhang.

Frågan var uttrycket kommer ifrån har jag inte funnit något svar på. ”I rest my case” skulle kunna härstamma från ordet ”briefcase”. Det engelska ordet för portfölj, som används för att bära ”briefs”, dokument, till domstolen. Uttrycket kan härigenom tänkas ha uppkommit när advokater, genom att sätta ned sin portfölj, ”briefcase”, innehållande alla dokument med bevis i rättssalen, markerat att allt som talade för klientens sak var framlagt. Det var därefter upp till rätten att avgöra frågan.

Uttrycket ”I rest my case” har i Sverige blivit känt genom brittiska och amerikanska filmer. Begreppet har genom åren utvecklats till att i vardagligt tal användas i flera olika sammanhang. Som du skriver används uttrycket ofta i vardagligt tal för att betona att argumentationen är över och att man anser sig lagt fram alla nödvändiga argument för att rättfärdiga sin ståndpunkt. Det betyder att något mer inte finns att säga i saken och att de framlagda argumenten talar för sig själva. Uttrycket kan även i vardagligt tal användas för att bekräfta att det någon sagt stämmer överens med ens egen synvinkel eller för att på ett humoristiskt sätt markera att någon av misstag säger något som ger stöd för det nyss påstådda.

I engelskspråkiga domstolar används uttrycket för att knyta ihop en framställan inför domstolen. När en advokat eller en åklagare har lagt fram de omständigheter och den bevisning som de anser stödjer saken och menar att det är upp till domstolen att meddela beslut används uttrycket.

Att ordet ”rest”, vilar, används kan vara för att advokaten efter det att all fakta i målet har presenterats inte kan göra något mer till dess att domen har fallit. Efter att domen har meddelats kan parterna ibland behöva återuppta sin argumentation i ett överklagande. Vilar kan alltså innebära att argumentationen tar en paus till dess att dom meddelats.

”I rest my case” har i domstol att göra med fakta och att all bevisning har lagts fram. Detta leder oss in på frågan vad som kan utgöra bevis. I de brittiska och amerikanska domstolarna som uttrycket ursprungligen kommer ifrån finns det relativt strikta regler om vilka bevis som är tillåtna att åberopa. I Sverige däremot gäller något som kallas för *fri bevisföring*, som betyder att parterna får åberopa i princip vilken bevisning de vill. Det är därefter upp till domstolen att värdera de åberopade bevisen.

Även om bevisföringen är fri kan *värdet* av ett visst bevis vara högt eller lågt. Högsta domstolen har tagit ställning till om ett blodprov skulle få användas som bevis i ett fall där en person stod åtalad för rattfylleri. Blodprovet hade tagits av en person som inte var läkare eller sjuksköterska och hade därigenom tagits i strid med gällande rätt. Högsta domstolen bedömde att blodprovet, trots att det tagits på fel sätt, kunde användas som bevis men att lagstridigheten behövde räknas in vid bedömningen av blodprovets bevisvärde.

Vad säger då advokaten i Sverige när alla argument och bevis är framlagda i en rättegång? Det varierar, men många advokater avslutar en plädering med till exempel frasen, ”Med detta överlämnar jag till rätten att avgöra målet”.

Jag avslutar dagens artikel med några kloka ord från författaren Samuel Johnson (1709-1784): *”Man höjer rösten när man egentligen borde förstärka sina argument.”*

AGNETA GUSTAFSSON
Advokat,
Advokatbyrån Nywa

Har du en fråga? Skriv till Agneta!
Om du har funderingar kring bostadsköp, bilköp, juridik eller avtal, skicka din fråga till Agneta på e-postadressen advokaten@nywa.nu.

Vänligen notera att alla upplysningar enbart är informativa och inte utgör legal rådgivning. Rättslig rådgivning kan endast lämnas av advokat eller jurist som erhållit handlingar och fullständig information om omständigheterna i det enskilda fallet.

Bilar från A till Ö

Varför heter bilarna som de gör? Umeås största bil- och språknörd, Fredrik Andersson, söker svar på denna och andra frågor i en faktafylld artikelserie om gamla och nya bilar.

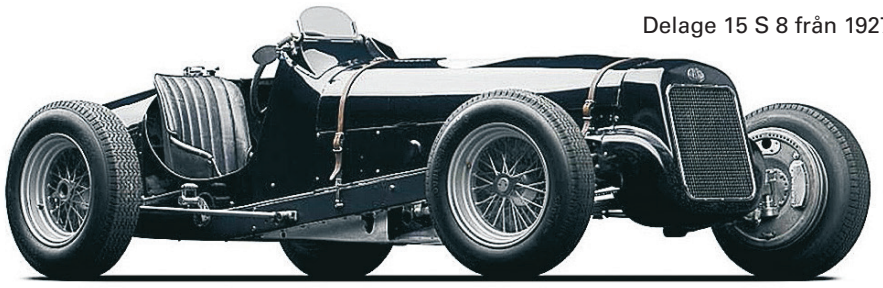

Delage 15 S 8 från 1927.

Delage – lundalyx med djupa rötter

Bilmärket Delage har sina rötter i det tidiga 1900-talet. Det som startade som en smal slana växte till sig och blev ett ståtligt släktträd med många årsringar och granna grenar. Inte ens konkursen lyckades döda Delage (det vill säga bilmärket Delage – personen bakom bilen gick det tyvärr sämre för).

Delage D12 från 2021.

I det franska namnet Delage uppges *-age* betyda bland annat ”berså”, ”buskage”, ”lund” eller ”häck”. Ordet *de* betyder ”från” och *la* är bestämd artikel i feminin form. Efternamnet lär alltså betyda ungefär ”från lunden”. Gissningsvis var det en gård eller by som fick sitt namn för att den låg intill en skogsdunge och de som kom från platsen kallades *Delage*. Att platsen uppkallats efter växtligheten kan jämföras med det svenska ortnamnet Lund, som ju helt enkelt betyder ”lund”.

Namnet Delage är mer frekvent förekommande i sydvästra Frankrike än i resten av landet. Och allra vanligast är det i departementet Charente. Där, i staden Cognac, föddes år 1874 Louis Delage i en fattig familj.

Från berså till Peugeot

Han studerade till ingenjör vid tekniska högskolan i Angers. År 1900 flyttade Louis till Levallois utanför Paris. Han fick nämligen en tjänst på Peugeot, där han snart blev chef för företagets forsknings- och utvecklingsavdelning.

År 1905 lämnade Delage sin anställning hos Peugeot för att starta ett eget bilmärke – även det i Levallois. Det gick bra för det nya märket. Enligt bilentusiastklubben *Les Amis de Delage* (”Delages vänner”) fanns det framför allt tre anledningar till detta: För det första var företagets förare framgångsrika i biltävlingar, vilket förstås gav märket ett gott rykte. För det andra var bilarna omsorgsfullt konstruerade och formgivna. Och för det tredje hade företaget en smart marknadsföring som utnyttjade racingframgångarna och som lyckades övertyga konsumenterna om att Delage var kvalitetsbilar till konkurrenskraftiga priser. Tillsammans med vackert tecknade affischer i art nouveau-stil användes reklamsloganer som *La voiture chic* (”den eleganta bilen”) och *La belle voiture française* (”den vackra franska bilen”).

Den första Delage-modellen var en liten bil med en encylindrig motor från De Dion-Bouton. Med åren växte inte bara bilarna utan också motorerna, priserna och antalet olika modeller som erbjöds. Delage gick från att vara en liten, enkel bil till att bli ett prestigemärke. Och det var inte bara Delage-släktträdet med dess olika modeller som blev mer vittförgrenat – det blev också motorernas grenrör. Antalet cylindrar ökade från den första modellens 1 till 4, 6 och 8.

Kapad kapacitet

Under första världskriget fanns förstås ingen större efterfrågan på privatbilar, men efter kriget presenterade Delage en ny generation prestigevagnar. Det glada tjugotalet log även mot Delage. 1929 lanserades den luxuösa D8, i vars modellbeteckning åttan stod för antalet cylindrar. Vi denna tid arbetade 3500 personer i företaget. Men så kom trettiotalets lågkonjunktur. Lyxbilar var inte längre lockande. När Delages påkostade produktionsanläggning tvingades dra ned på tillverkningstakten barkade det käpprätt åt skogen. År 1935 gick Delage i konkurs.

Men att fälla träden i en skogsdunge betyder som bekant inte att växtligheten försvinner. Om inte rötterna tas bort så skjuter de ofta nya skott under kommande år. 116 år efter märkets grundande blommar Delage-buskaget igen. Den modell som nu är aktuell bär beteckningen D12 och eftersom nya Delage följer gamla modellnamngivningsmönster betyder detta att bilen är tolvcylindrig (dessutom finns en elmotor).

Detta innebär dock inte att Delagedungen låg kalhuggen från 1935 till 2021. Louis Delage, som under bilmärkets storhetstid hade kommit på grön kvist, började visserligen vissna bort efter konkursen – han förlorade sina pengar, genomgick en skilsmässa och dog 1947, fattig och ganska glömd. Men märket Delage överlevde. Det övertogs av den tidigare konkurrenten Delahaye – en fransk biltillverkare som i likhet med Delage haft framgångar i olika lopp och som i likhet med Delage uppkallats efter sin grundare. Och det mest fascinerande av alltihop (tycker i alla fall undertecknad): precis som i fallet Delage är en av förklaringarna till namnet Delahayes ursprung att det betyder ”[den som kommer] från häcken”. Efter inympningen byggdes Delage-bilar av Delahaye fram till 1951. Mer om detta andra franska häckloppsbilmärke blir det förstås i nästa del av Bilar från A till Ö.

FREDRIK ANDERSSON
Bil- och språkfantast